

VAIKUSEMINUTID

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali
kogemuspäev, 18.11.2016

Nelli Jung

TÄHELEPANU JA MEELERAHU
HARJUTUSED
heaolu ja õpivõime

Puuduvad oskused pingete, stressi ja suure infohulgaga toimetulekuks

Tervis ja heaolu

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Reduce by one third premature mortality from non-communicable diseases through **prevention and treatment and promote mental health and well-being**

Mitmendal kohal on depressiooni- ja ärevushäired töövõimetuse põhjustajatenä WHO prognoosi kohaselt aastaks 2020?

Maailma Tervishoiu
Organisatsioon, 2012

- viiendal
- kolmandal
- teisel
- esimesel

Aastaks 2030 on vaimse tervise häired prognoosi kohaselt muutunud suuruselt esimeseks töövõimetuse põhjustajaks.

Aidata lihtsate
tähelepanu ja
meelerahu
harjutuste
abil avaneda
kõigi EESTI LASTE
potentsiaalil.

Tõsta kõigi inimeste
võimet suurendada
heaolu oma elus ja
suhetes.

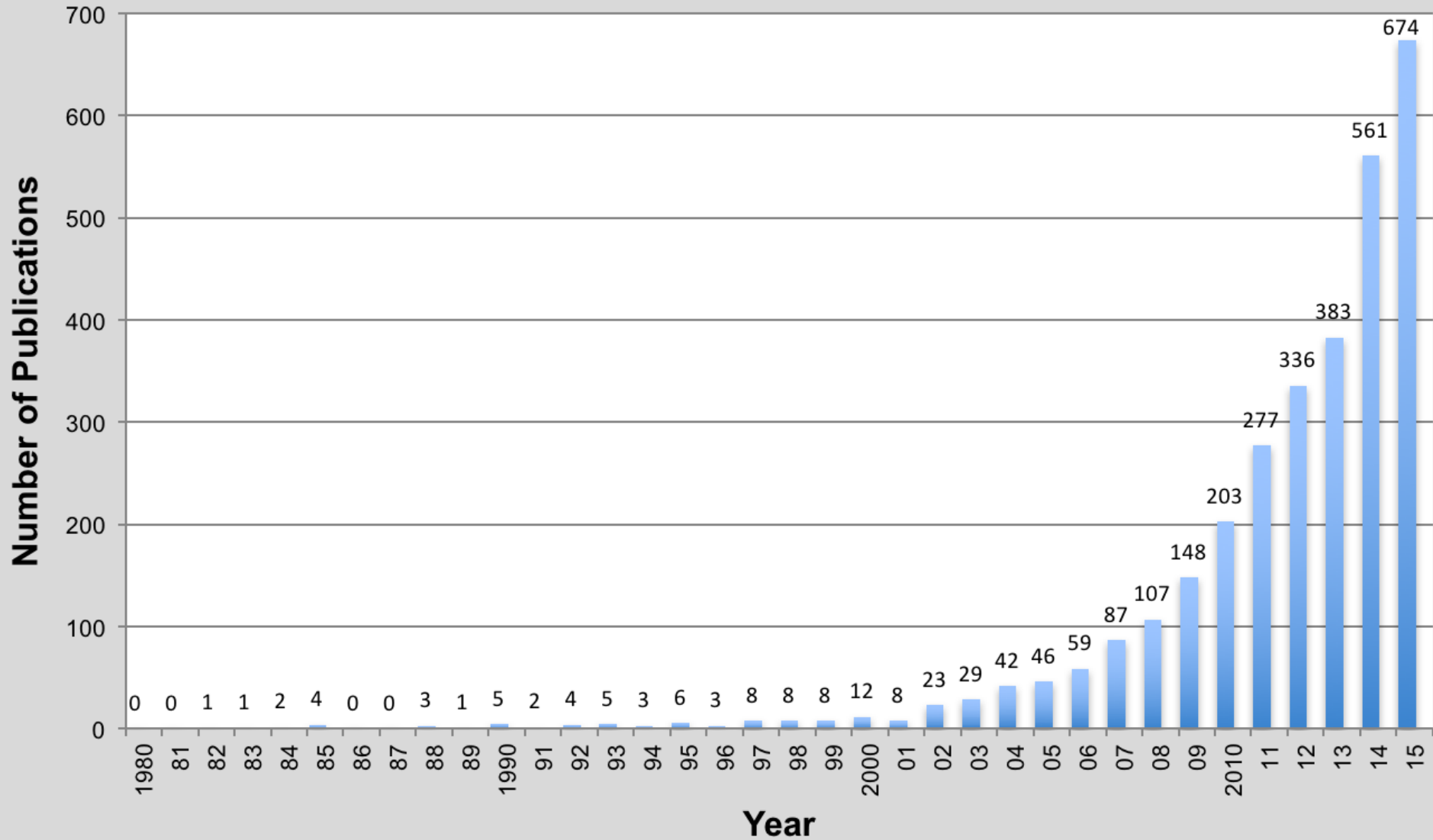
MISSIOON

Enesejuhtimise
oskused on
ühiskonnas
normaalseks
baasoskuseks

VISION

Mindfulness Journal Publications by Year, 1980-2015

Mitu protsenti õpetajatest märgib, et neil on hetkel vaimse tervise probleemidega õpilasi?

Sotsiaalministeeriumi 2011 a baasuuring

- 35%
- 45%
- 55%
- 65%

16% ei osanud arvata!

Kui suur on probleem?

- Lapsed hindavad sagedaseks vaimse tervisega seotud kaebusi nagu **ärrituvus** (ligi $\frac{1}{2}$), **närvilisus** (üle $\frac{1}{3}$), **kurvameelsus** (üle $\frac{1}{3}$), **uinumisraskused** ($\frac{1}{3}$). SEYLE 2011
- Laste ja noorte **esmahaigestumine psüühika- ja käitumishäiretesse on kasvanud**. RTA 2014
- Eesti lastel madal õnnelikkus ja **kõrge koolistress**, sh 50% lastele meeldib koolis käia. UNICEF, 2015
Stress mõjutab omakorda otseselt laste **õpivõimet** sh näiteks töömälu.
- $\frac{2}{3}$ õpetajate hinnangul on **keskendumisraskused** paljudel nende õpilastest, üle $\frac{1}{3}$ sõnul esineb paljudel pidev rahutus. SEYLE 2011

Kvaliteetne haridus

4 QUALITY EDUCATION

Ensure that all girls and boys complete free, equitable and **quality primary and secondary education** leading to relevant and Goal-4 effective learning outcomes

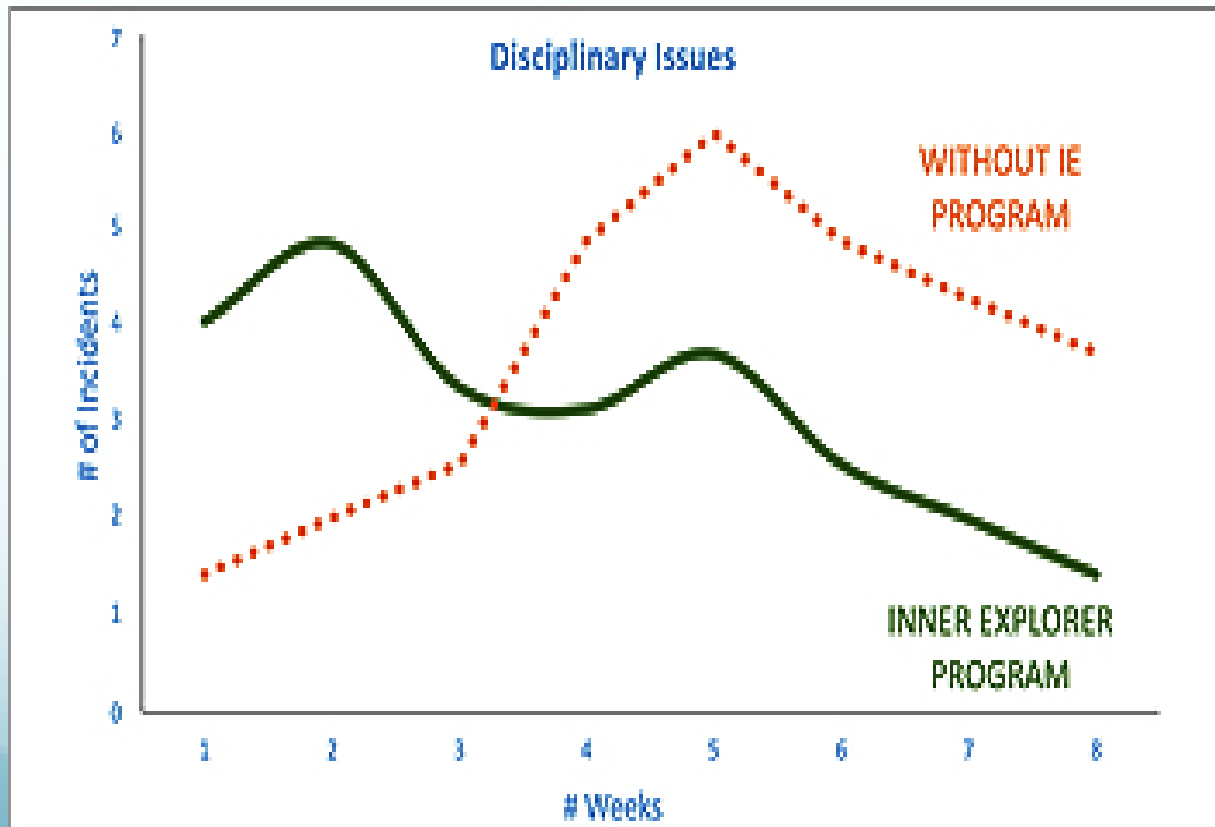
Sisemise ressursi kasvatamine

Ennetus mitmetele kitsaskohtadele:

- väljalangevus
(nt kutsekoolides esimesel õ/a 25%)
- kiusamine, turvaline koolikeskkond
- erivajadustega lapsed
- õpiprobleemid

Kogemus maailmast

Meelerahu harjutusi süsteemselt kasutanud programmidel põhinevatest uuringutest on selgunud, et (InnerExplorer):

Kogemus maailmast

Meelerahu harjutusi süsteemselt kasutanud programmidel põhinevatest uuringutest on selgunud, et (MindUP):

- 81% õpilastest omandasid **oskusi oma enesetunnet parandada**,
- 15% paranesid matemaatika tulemused,
- **100% õpetajatest märkas mõju** laste tähelepanelikkusele ning klassikultuuri paranemist

Vaikuseminutite tagasiside

- **üle 90% õpetajatest märkas laste rahunemist, paremat keskendumist, kaasatöötamist, püsivust ja tähelepanelikkust tunnis;**
- **üle 80% märkas, et lapsed on üksteise suhtes tähelepanelikumad, empaatilisemad, hoolivamad, tasakaalukamad, kontrollivad paremini käitumist ja emotsioone, tulevad pingelistes olukordades paremini toime;**
- **üle 75% õpetajatest märkas, et laste vahel on vähem konflikte.**

Probleem – õpetajate ettevalmistus!

- Vaid 12 % õpetajatest peab oma **teadmisi lapse vaimsest tervisest** piisavateks, 88% sooviksid ennast selles vallas täiendada. SEYLE 2011
- Eesti õpetajad hindavad enda võimet **rahustada lärmakaid lapsi** (74%) ja talitseda klassis **segavat käitumist** (77%) naaberriikidest madalamalt (Läti, Soome, EL keskmine), TALIS 2013
- Arvestataval hulgal (19%) **õpetajatel on endal madal heaolu**, isegi madalam kui õpilastel. Õpetajate valmidus vaimse tervise probleemidega lapsi abistada oleneb ka nende endi subjektiivse heaolu tasemest. SEYLE 2011

Kvaliteetne haridus

4 QUALITY EDUCATION

By 2030, substantially **increase the supply of qualified teachers**, including through international cooperation /.../

Arendus – täiendkoolituselt õpetaja süsteemse toetamiseni

Oleme 1 aastaga jõudnud ca 1000 õpetajani!

2017 aastal KÜSKI toel:

- haridusasutustele süsteemse toe pakkumine, piloteerime aastast tugiprogrammi
- digitaalne õppeplatvorm oskuste harjutamiseks:
  - ✓ nutiäpp, et harjutusi oleks mugav mobiilist kasutada
  - ✓ veebirakendus ehk arvutipõhine tugisüsteem

VAIKUSEMINUTID –

PALJU VÄIKSEID SAMME TERVE TULEVIKU SUUNAS